

A PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG.

GYŐR-SZ.-MÁRTONI JÓSZÁGKERÜLETÉNEK KORMÁNYZÓJA (SZERZETES TISZT-TARTÓJA) ÁLTAL 1712-BEN HEGYMESTEREK SZÁMÁRA KIADOTT RENDELET.

„Anno Domini 1712. Die 18-a Aprilis Sz. Mártonyhoz tartozandó Szőlő-Hegyeknek, Hegy-Mestereknek és Szőlős Gazdák-nak kiadatott parancsolati és Szabott *Hegyfránggyai*.

Elsőben. Szőlejenek elvesztése alatt senki szőlejét eladni ne merészellye az Uraságh hire nélkül, a ki pedig annak hírével eladgya, érös levelet adgyon a vevőnek magáról, melyet a Tisztartónak megmutasson és Pöcséttül s Subscriptiótúl külső (idegen) f. 1. d. 50. nostri (uradalmi) d. 75.

2-szor. Senki maga vagy más marháját a szőlőhegyen vagy szőlő lábában kiereszteni és etetni ne merészellye Szüreten kívül (akkor is vigyázva kár nélkül és csak a maga földén) f. 4 birság alatt és marhája elvesztése alatt, ha nagy kárt talál tenni, de senki valami vetést ne tegyen a szőlő Hegyen vetése elvesztése alatt. és a mellett f. 6. büntetés alatt.

3-szor. Senki valakinek bort adni Dészma (sic) előtt pinzért, adósáért, vagy más valami okért, se a szőlejétől a hol termet, csak egy csöppöt is máshova elvinni hir és szabadság nélkül 14 f. birság alatt, a ki pedig mikor a Dészrát jár, ott nem léssen, pinczétjét be verik vagy duplomat add vagy legalább egy merő abrakot és ha Sz.-Martony napig meg nem hozza valaki, duplomot ad, ugy az is, a ki czédulát nem vált a Dészrástól, ha történik, hogy oda nem adgya a Dészrát valami okért a Dészma idején.

4-szer. Valaki a szőlőhegyen attával, teremttével vagy másrúl szitkokkal szitkozódik vagy veszekedik vagy verekedik vagy vért bocsáit, vagy lop, vagy kárt téssen, a véteknek súlyossága szerint 12, vagy 6. foréntban büntették meg, és ha nagy dologban léssen a gonoszság, az Ábrahám kebelében is tétettetik, migh eleget nem tesz, legfőképpen fitalanság miát.

5-ször. Valaki Tiltás alatt levő borait elviszi, szőleje vesztet lesz

ipso facto és a ki szőleit merészli szedni, előbb mint az Uraság és Hegy-Mesterek elvégezik 12 f. büntetetik.

6-szor. A melly embernek szabadságot adunk érdeme szerint, szőlejére, ha idegeny tartozik a szabadság levélért egy Tallért és szüretre minden esztendőben dr. 24. a Dészmásnak, ha Jobbágy Fél Tallért a szabadságlevélért és szüretkor dr. 24, a Tiltás pénz régi szokás szerint dr. 40, a Hegy-Mestereké dr. 12., a szabad szőlőt tartozik különben szedni.

7-szer. Mivel alig vagyon valaki, aki egyszer is, máskor is valam; érett szőlőt ne vinne házához, annak kipésint köll lenni, mert ha sokban tapasztaltatik 4 frt büntetetik.

Mindezeknek véghez vitelére tartoznak kötelesség szerint vigyázni a Hegy-Mesterek és há kit miben tapasztalnak, tartóznak a Tisztartónak bémondani 40 frt birság alatt; azonkívül 2 frt birság alatt minden ünnep és vasárnapokon régi kötelesség és szokások szerint a mi Gyümölcsöt Isten ad, abbul a Tisztartó kezéhez hozni. Annak fölötte senki Dészma előtt, kötött hordóban kiváltképen csigert tölteni vagy csinálni annyi tiszta bor elvesztése alatt ne merészellyen.

Ezeket tartoznak megjelenteni és magyarázni a Hegy-Mesterek a külső embereknek is, hogy tudatlansággal senki magát ne mentesse.

Semmiféle marhát baromfit a vagy árnyéktartó fákat a szőlőben senki tartani ne merészellyen, tudtára légyen mindeneknek, hogy minden Szőlős Gazda a Hegy-Mestereknek tartozzon fizetni 10 pinzt annatim.

P. Gábor Szent-Mártonyi
Szerzetes Tisztartó.

A vörös kis pecsét maradványain: S. M. O. S. B. SORIS betűzhetők ki.

A pannonhalmi levéltárból:

Közli: RÉCSEY VIKTOR.